

HARMONISATIE WAJONG

Halverwege 2020 ging de Eerste Kamer akkoord met de wijzigingen in de Wajong. De studieregeling voor Wajongers veranderde per 1 september, de rest van de aanpassingen gaat per 1 januari 2021 in.

'HARMONISATIE ZORGT VOOR BETERE POSITIE'

Bas van 't Wout
staatssecretaris van Sociale
Zaken en Werkgelegenheid
(SZW)

Waarom de Wajong-regelingen per 1 januari 2021 wordt gewijzigd? Het antwoord daarop is niet moeilijk: 'Op dit moment zijn er verschillende regelingen: de oude Wajong, Wajong2010 en Wajong2015,' legt staatssecretaris Bas van 't Wout (SZW) uit. 'De opeenstapeling van verschillende regels bleek erg ingewikkeld en lastig uit te leggen.'

Daarnaast hadden de oude regelingen tot gevolg dat Wajongers niet goed mee konden doen in de maatschappij omdat werken en studeren niet altijd loonde, aldus Van 't Wout. 'Denk aan mensen die niet durven te werken omdat ze bang zijn om

het recht op de uitkering kwijt te raken als het werken uiteindelijk toch te veel blijkt te zijn. Of mensen in de Wajong die bewust niet extra gaan verdienen omdat ze daarmee gekort worden op hun uitkering. Hetzelfde geldt voor het volgen van een studie. Die regels werken niet stimulerend en moeten anders.'

De staatssecretaris is blij dat de veranderingen in de Wajong ertoe leiden dat 'meer werken loont' en dat Wajongers altijd terug kunnen vallen op de uitkering. De grootste verandering zit hem in de geharmoniseerde inkomensregeling, die er – zoals gezegd – voor zorgt dat meer werken in principe loont. 'De inkomensregeling zorgt ervoor dat werkende Wajongers van elke extra euro die zij verdienen naast hun uitkering, in ieder geval 30 cent houden. Dat is een belangrijke toevoeging aan de nieuwe Wajong-regeling.'

Ondanks dat nieuwe regels altijd even wennen zijn, is de staatssecretaris ervan overtuigd dat de nieuwe regeling zorgt voor een betere positie van Wajongers. Los daarvan heeft de coronacrisis wel het een en ander veranderd op de arbeidsmarkt. Dat raakt ook de Wajongers. 'De tijd waarin we nu met elkaar zitten, is ongekend', zegt Van 't Wout. 'Het kabinet is met verschillende financiële pakketten gekomen om werkgevers en werknemers te ondersteunen, zodat iedereen mee kan blijven doen. Dat geldt ook voor mensen die een Wajong-uitkering ontvangen. Ook zij ondervinden de gevolgen

'ALLE KLANTEN ZORGVULDIG INFORMEREN'

Rian Beerepoot
adviseur Klantcommunicatie bij
UWV

'Wat verandert er? Hoe raakt het Wajongers? Welke informatie hebben zij nodig? Wij moeten tot in detail scherp wat de gevolgen zijn voor de klant', zegt Rian Beerepoot, adviseur Klantcommunicatie. 'Om goed te communiceren hadden we input nodig van allerlei partijen. We hebben met veel collega's gesproken om alle details en de impact helder te krijgen.'

'Wajongers zijn een kwetsbare doelgroep', vervolgt Beerepoot. 'We voelen de plicht hen extra zorgvuldig te informeren. We hebben bijvoorbeeld besloten alle Wajongers een brief met uit-

leg te sturen. Ook als er voor hen niets verandert. Zo voorkomen we dat mensen met vragen en onzekerheid blijven zitten. Voor sommige uitingen hebben we overlegd met de cliëntenraad, geluisterd naar ons klantpanel, en advies gevraagd aan gedragswetenschappers.'

'Informatie op websites en andere kanalen diende te worden aangepast. Vaak was het een uitdaging om de ingewikkelde wet te vertalen naar teksten die iedereen kan begrijpen. En inhoudelijk nog steeds kloppen. Honderden belscripts voor de klantenservice, honderden pagina's op internet, een rekenhulp en diverse brieven, formulieren en nieuwsberichten. Drie redacteurs hadden er een dagtaak aan.'

Voor [uwv.nl](https://www.uwv.nl/particulieren/rekenhulpen/wajong-vanaf-2021/index.aspx) is een Wajongcampagnepagina gemaakt over de veranderingen met een beslisboom en een rekenhulp. De beslisboom geeft per situatie aan welke veranderingen van toepassing kunnen zijn. De [rekenhulp](https://www.uwv.nl/particulieren/rekenhulpen/wajong-vanaf-2021/index.aspx) <<https://www.uwv.nl/particulieren/rekenhulpen/wajong-vanaf-2021/index.aspx>> geeft de klant een indicatie van de totale bruto-inkomsten per 1-1-2021.

‘VEEL WAJONGERS WORDEN NIET BETER VAN VERANDERINGEN IN WET’

Erica Hemmes
bestuurder bij FNV
Uitkeringsgerechtigden

Het is goed dat de drie oude Wajong-regelingen bij elkaar gebracht zijn, vindt Erica Hemmes, bestuurder bij FNV Uitkeringsgerechtigden. Het was raar dat het inkomen verschildte alleen omdat je toevallig onder een andere regeling viel. Ook is ze blij met de studieregeling. Wajongers kunnen nu gaan studeren zonder dat hun uitkering omlaag gaat. Maar daartegenover staan te veel dingen die de positie van Wajongers slechter maken, vindt ze.

Zo is met de harmonisering een streep gehaald door drie regelingen die Wajongers de kans gaven om meer te verdienen dan het minimumloon: de maatmanwissel, de voorgezette werkregeling en de Bermanregeling. ‘Onder de nieuwe regeling

mag een Wajonger van elke euro die hij verdient 30 cent houden, maar dat lost het verlies van deze regelingen niet op’, aldus Hemmes.

Acties en protesten van FNV Uitkeringsgerechtigden en andere organisaties van Wajongers leverden wel begrip op, maar geen verandering van de wet. Een paar kleine succesjes waren er wel. Zo werd in de wet vastgelegd dat de duur van het garantiebedrag verlengd kan worden van 1 naar 2 jaar. Het garantiebedrag zorgt dat Wajongers hetzelfde inkomen houden als ze van baan veranderen of hun baan verliezen. Verlenging kan in beeld komen als veel Wajongers niet binnen 1 jaar een andere baan kunnen vinden, bijvoorbeeld door de coronacrisis.

Hemmes heeft regelmatig contact gehad met UWV over de nieuwe regeling. ‘We hebben veel uitleg gekregen. En UWV heeft ons aangeraden om Wajongers te adviseren de overstap van de oude naar de nieuwe Wajong aan te vragen, zodat ze in de loop van 2021 uitgenodigd worden voor een gesprek hierover. Dat kan interessant zijn. Zo’n gesprek verplicht tot niets maar kan zeker voordelen opleveren.’ Wajongers konden tot 30 november een aanvraag voor overstap indienen.

'GOED DAT ER WAJONG ER IS'

Titia Beukema
Lid FNV Wajonggroep en moeder van Folke

Titia Beukema is de moeder van Folke (37). Folke heeft een licht-verstandelijke handicap en een lichte vorm van autisme. Hij werkt sinds zijn achttiende, eerst een lange tijd in een supermarkt en nu 24 uur per week op een begraafplaats in Utrecht. Zijn inkomen wordt aangevuld vanuit de Wajong. Folke woont begeleid, maar wel zelfstandig - samen met zijn vriendin.

Welke gevolgen de harmonisatie van de Wajong voor Folke gaat hebben, is nog onduidelijk, vertelt Beukema. 'Financieel zal er niet veel veranderen, mede dankzij het garantiebedrag. De staatssecretaris heeft beloofd dat niemand er op achteruit gaat.' Wel maakt ze zich zorgen over wat er gaat gebeuren als haar zoon zijn baan kwijtraakt.

'Folke heeft een vast contract. Maar soms zegt hij dat hij graag weer terug wil naar de supermarkt. Dat zal dan op een tijdelijk contract zijn. Wat als hij dan ontslagen wordt? Dan moet hij binnen 1 jaar een andere baan zien te vinden, anders raakt hij het garantiebedrag kwijt. De kans is groot dat hem dat niet gaat lukken, en dan gaat zijn inkomen er fors op achteruit.'

Haar zoon heeft een overstap aangevraagd naar Wajong 2010. In de loop van 2021 krijgt hij een gesprek met UWV. De overstap is onderdeel van de harmonisatie Wajong en kan financieel gunstig uitpakken voor Folke. 'Het kan een paar tientjes in de maand schelen', zegt Beukema. 'Dat is op zijn inkomen een heel bedrag.'

De bedoeling van de harmonisatie Wajong was om de regels te versimpelen. Dat is maar gedeeltelijk gelukt, vindt Beukema. 'De wet is nog steeds erg ingewikkeld. Soms begrijp ik het zelf maar nauwelijks, terwijl ik redelijk ingevoerd ben. Dan kost het veel moeite om het aan mijn zoon uit te leggen. Bovendien is er nog steeds geen sprake van een overkoepelende regeling: de jonggehandicapten van na 2015 vallen in de bijstand als ze arbeidsvermogen hebben. Dat is een tijdelijk vangnet waar ze niet in thuis horen. Zij zijn slechter af dan met de Wajong.'